

GŁOS POLSKI

LA VOZ DE POLONIA

DIENNIK, OFICJALNY ORGAN FEDERACJI TOWARZYSTW I ORGANIZACJI "DOM POLSKI" W ARGENTYNYE.
DIARIO OFICIAL DE LA FEDERACION DE LAS SOCIEDADES Y ORGANIZACIONES POLACAS "DOM POLSKI" EN LA REPUBLICA ARGENTINA.

ceny ogłoszeń: Strona—\$ 300,00; 1/2 strony—\$ 160,00; 1/4 strony \$ 85,00; 1 cm. w kolumnie \$ 1,20. Miesięcznie 1 cm. w kolumnie 15,00. Przy dłuższych umowach zniżka.

Redakcja i Administracja: BUENOS AIRES, CALLE SAN JOSE 1451.
U. T. 23, Buen Orden 7947.
Administracja czynna w dni powszednie od g. 9-jej rano do 7-jej w. Redaktor przyjmuje od godz. 8-jej do 8-jej wiecz.

Wzrostki prenumeraty dziennika: Płatnie 20 pesów, półrocznie \$ 12—kwartalnie \$ 6—miesięcznie \$ 2—
Wzrostki prenumeraty tygodnika: Koszt \$ 5.—, półrocznie \$ 3.—, kwartalnie \$ 1,50.—
Cena członków Federacji „Dom Polski” cena o 25 proc. niższa.

ROK XI ROK. CONTRALOR POSTAL 1218 BUENOS AIRES SRODA 21 WRZEŚNIA 1932. CENA NUMERU 10 CENT. Nr. 512.

Otwarcie konferencji rozbrojeń

Wobecność Niemiec na konf. rozbrojeń.

Hawana, Havas. — Mr. Henderson przesłał niemieckiemu ministrowi spraw zagranicznych, wczoraj, odpowiedź na notę Niemiec, wysłaną do Anglii 14-go bm. W treści tej brzmie jak następuje: „Mam zaszczyt donieść, że otrzymałem list Pański z zawiadomieniem, że Niemcy nie wysłały delegatów na mającą się odbyć konferencję rozbrojeń, — z powodu jego mozo żądaje. Decyzja rządu Rzeczy była propodobnie spowodowana uchwałą komisji generalnej z dnia 1-go lipca, która uniemożliwiła dyktando w sprawie zmiany traktatu Wersalskiego. Zwracam uwagę Panu na punkt warty uważać wspomnianą konferencję, w którym wyraźnie zana-

czono, że uchwały komisji nie przez eskadają przyszłej konferencji ani w przy ustaleniu kwestii rozbrojeń, — ani w innych kwestiach politycznych, któreby przyszły na porządek dzienny. Celem przyszłej konferencji jest porozumienie się wszystkich krajów, należących do Ligi Narodów; w kwestjach ogólnego ograniczenia uzbrojeń na lądzie, morzu i w powietrzu. Po otrzymaniu tych wyjaśnień, mam nadzieję, że rząd Rzeczy zrozumie doniosłość sprawy i — wysła swoje delegatów do Genewy, polewając niemożność Niemiec na konferencji w Genewie, może mieć skutki bardzo smutne dla sprawy rozbrojeń.

w Genewie

PARYŻ. (United). Konferencja rozbrojeń, zwołana do Genewy, rozpoczyna dzisiaj swoje posiedzenia. Jednym z gównych i pierw-

szych punktów porządku dziennego, jest sprawa żądania Niemiec w kwestii równoprawności zbrojeń.

GANDHI ROZPOCZĄŁ GŁODÓWKĘ

Donoszą z Bombaju, że lider Hindusów, Gandhi, pozostaje nadal dobrowolnie w więzieniu i se rozpoczął swoją zapowiedzianą głodówkę jako protest przeciw zarządzeniom rządu Wielkiej Brytanii.

Wczoraj w południe Gandhi przyjął lekkie pożywienie poraz ostatni — wieczorem zaś zachorował.

Lekarze zakazali choremu przyjmować więźniów, — Przed gmachem więziennym

stałe wzrasta. W całym kraju odbywają się modlitwy i zgromadzenia dla zaznaczenia solidarności z głodującym liderem. (Ody Gandhi w południe zapowiedział rozpoczęcie swojej głodówki, jego sekretarz prywatny, Desai, i obecny przyjaciel, Vallabhai, rozpoczęli rytuał modlitwy. Przed świątyniami hinduskimimi miejsce obrzytnie manifestacji, podczas których przyszło do kłósciw. Policia musiała wstąpić i manifestantów usunąć.

KONFERENCJA TROCKIEGO W DANJI

openhaga, Havas. — Według wiadomości, otrzymanych przez dziennik „Polityken”, Trocki zgłosił się na wygłoszenie mowy na konferencji przezwicowanej, mającej się odbyć w Kopenhadze, na temat: „Narodziny Związku So-

cjalistycznych Republik Sowietów.” Trocki otrzymał od Danji zezwolenie wjazdu, jest jednakże wątpliwe, czy otrzyma ono pozwolenie na przejazd przez Niemcy.

KALE PRASY BOLIWIJSKIEJ

La Paz, Havas. — Prasa miejscowa ubolewa, że napady prasy parawajskiej na naród boliwijski wytrwały ją z ram międzynarodowej kurtazji dziennikarskiej; trybiki te, są dowodem niskiego poziomu kultury parawajskiej.

dlug sprawozdania techników rządowych, mylny przemawiający zła to, mogą zatrudnić 80 tysięcy robotników, przez co by znacznie zmniejszyła się armia bezrobotnych.

ROLIWCZYCY ZGŁASZAJĄ SIĘ NA OCHOTNIKÓW

La Paz, Havas. — Codziennie zgłasza się wielka liczba ochotników, którzy chcą być wysłani na wojnę do Chaco.

SLEDSTWO W SPRAWIE FAŁSZOWANIA WYROKÓW ROZWODOWYCH

Montevideo, 20. - Trybunał Najwyższego Sądu, z pomocą urzędników śledczych i policyjnych, rozpoczął śledztwo w sprawie wydawania fałszywych wyroków rozwodowych 2-go Departamentu Sprawiedliwości, w którym wykryto te same nadużycia, jak już to miało miejsce w 1-ym departamencie.

RAPORT BOLIWIJSKIEGO AWIATORA

La Paz, Havas. — Według raportu boliwijskiego awiatora, artyleria boliwijskiej batalii się zmusiła do milczenia uderze nieprzejawiającej; atak oddziału kulomłotów zdziścił parawajski pułk „Acaraya”.

Aresztowany został szef biura Evaristo Garrido i urzędnik Alfredo Lois.

DAR WOJENNY ARGENTYNY

Amunicon, Havas. — Pewna dama Argentynka, zamieszkała w Corrientes, podarowała rządowi Paragwaju 200 koni, które mają być użyte przez armię.

Policeja aresztowała również urzędnika Ligo departamentu, Juliana Goyoga, który był pośrednikiem w tych fabrykowanych rozwodach.

EKSPLWATACJA KOPALNI ZŁOTA

Santiago de Chile, Havas. — We-

PRADUKCJA STALI W ROSJI

Moskwa, Havas. — Ołbrzymie fabryki metalurgiczne na Syberji, rozpoczęły produkcję stali, po ustawieniu pierwszego pieca marmy nowskiego. W najbliższej przyszłości produkcja ta powiększy się przez ustawienie dalszych 14-tu pieców. Wysokość rocznej produkcji stali, dojdzie do 1.450.000 tonn.

W Konflikcie Columbji z Peru port Leticia Jąbkkiem niezgody

Bogota, 20.9. — Columbia odpowiedziała na notę Peru, że załatwienie sprawy wewnętrznych należy do kraju. Według autorytatywnej informacji, odpowiedź Columbji na notę Peru z ostatniej soboty, jest następująca: „Columbia uważa, że rudy armji wewnątrz swego kraju i na swoich terytoriach są dziełem

własnego sądu, bez potrzeby zdawania komu sprawę ze swoich czynów”. Tymczasem, ludność urzędza patryjczeskie manifestacje, i przebiega ulice miasta wnosząc okrzyki na cześć wojny i prezydenta Olaya. Prywatne smutki na wydatki wojenne trwają nadal.

Lord Lytton o sytuacji w Mandzurji

Bombay, Havas. — Przybył tu Lord Lytton, szef komisji, wysłanej z lona Ligi Narodów, dla zbadania obecnej sytuacji w Mandzurji.

Według złańia Anglika, dość łatwiej byłoby Japonii zawładnąć całą Mandzurią, niż zjednać jednakię gdyby to nastąpiło, niemożliwym byłoby reszcie świata żyć w spokoju.

JAPONJA KUPUJE NAFTĘ W ROSJI SOW.

Tokio, 20.9. — Donoszą z Moskwy, że poseł Japonji, Kojiro Matsukata, udał się w podróż do Baku, skąd uda się wprost do Japonji z dokumentami, według któ-

rych Sowiety mają dostarczyć Japonji wielkie ilości nafty, która będzie transportowana z Batum przez okręty sowieckie.

Odpowiedź Paragwaju Kom. Neutralnych

Paragwaj powiadamił komisję, że jest rzeczą niemożliwą zbadać sytuację na froncie 400 kilometrów przez wojkową komisję neutralnych; Paragwaj wiegóry, że Komitet Neutralnych

nie może dać absolutnie żadnych faktycznych gwarancji. Nie można zawieszać broni, w chwili gdy Boliwia sobie tego życzy i w dodatku po zajęciu naszych fortów.

Nota Boliwi do Komisji Neutralnych

Waszyngton, Rząd Boliwji, wysłał dzisiaj do Komitetu Neutralnych w Waszyngtonie notę treści następującej: — w skutek wpływu Komisji Neutralnych, Boliwia godzi się na

zawieszenie broni, podczas gdy opór Paragwaju, w myśl art. 10, części 2-jej, protokołu w Genewie z r. 1924 — staje się winnym dalszej walki.

NOTA EKWADORU

Guayaquil, 20.9. — Rząd ekwadorski przygotowanie memorandum, w którym zapewnia Columbiję i Peru o zachowaniu bewa-

rankowej neutralności — jak dług prawa i terytorjum Ekwadora nie będą zagrożone.

Goście debaty na konferencji w Strezie

Konferencja ekonomiczna odbyła dziś posiedzenie w celu ostatecznego zatwierdzenia wniosków delegatów, które są następujące:

o krótkim i długim terminie. Raport wyłącza możliwość moratorium i przyznaje, że obecna podwyżka cen produktów rolniczych krajów „Dunajskich, z trudnością usadziła żądania długoterminowych terminów.

Zniesienie zakazów taryfowych się kupna i sprzedaży obcych dewiz, — obalenie ograniczenia wymiany handlowej, — poprawa środków transportów, — przyjęcie przez mającą się odbyć konferencję ekonomiczną światową projektu prac publicznych, — i ograniczenia ekonomiczną światową wywozu produktów rolniczych.

Ogólnie jest mniemanie, że udanie polozone w konferencji ekonomicznej Strezie zawiodły, male bowiem kredyty jakie udawano, nie zdobył można się było spodziewać poprawy stosunków ekonomicznych krajów rolniczych, w najgłępszym razie kredyty te będą pochłonięte przez wielkie firmy eksportujące, dla pomocy zaś malego producenta nie zostanie.

Przedłożona zostaje statystyka wywozu produktów rolniczych Europy centralnej i wschodniej, od 1929 - 1932 roku, według której mają być ustalone kontyngenty przeznaczane na wywóz — jakoteż uładowanie proporcjonalne kredytów.

APEL KOŁA KOBIEC POLSKICH W ARGENTYNYE

Obecny ciężki kryzys i wynikające stąd bezrobocie zmuszają nas do ogłoszenia APELUJEMY DO WASZYCH SERC! Niech nikt nie odmówi i ofiaruje używaną starą odzież dla swoich rodaków bez pracy.

Ze swobodą strony, komitet finansowy konferencji ekonomicznej krajów nad Dunajskich, po burzliwym posiedzeniu, na którym dziennikarze przystychiwali się częstym wybuchom gorzkiego wyniku między delegatami krajów zadłużonych i tych, które udzieliły pożyczek, — ukończyli redagowanie swego raportu, który zawiera 30 stron, w którym delegacja wywołała dla znalezienia środków zaradczym usiłują znaleźć podstawę dla znalezienia środków zaradczym w praktyce. Raport komitetu, redagowany jest bardzo ostrożnie, jako wynik wspomnianych wybuchów niezadowolonia i omawia środki, jakie mają być zastosowane w stosunku do krajów zadłużonych.

Przyjmujemy wszystko: używane ubrania, buty, koszule itd. Nadsyłać na adres: c. San Jose 1451 KOŁO KOBIEC POLSKICH Sekcja Fed. „Dom Polski”

Podczas narady komitetu, wierzyciele powtarzali i uogólniły propozycję w jęć do wiadomości stan obecnego dłużników i uogólniły propozycję, z oznaczeniem, ogólnie, postawiając załatwienie kwestji tej poszczególnym wierzycielom i dłużnikom do rozstrzygnięcia między sobą. Delegaci krajów zadłużonych starali się zmusić komitet do ustalenia sposobów łatwego zapłacenia długów, przedewszystkiem zaś obniżenia stopy procentowej Komitet w raporcie kwestję tę nie omiął, chociaż wspomina o różnicy jaka istnieje między długimi

Ostatnie telegamy agencji Havas

HITLEROWCY SKAZANI NA WIEZIENIE

Kiel, Havas. — W procesie dwóch hitlerowców, oskarżonych o napad na dom syndyka, podlega którego zabito dwóch republikanów, jednego Trybunał zasądził na 3, a drugiego na 2 lata więzienia.

BUNT WYCHOWAWCÓW W NIEMIECKIM KOLEGIUM

Koblentz, Havas. — Uczniowie wyższego zakładu naukowego w Dortmundu z powodu różnicy przekonań politycznych, zbuntowali się, demolując wszystkie okna i części mebli zakładu.

Niektórzy uczniowie, korzystając z awantury, uciekli z zakładu, policja zaś, natrymawszy i aresztowała 5-ciu młodzieńców.

KRÓLEWICZE ZAALARMOWA NY WYPADKIEM TRADU

Królewicze, Havas. — Odkryty w pałacu tradu na staroście, mającej lat 83, która cierpiała na tę straszną chorobę przez 32 lata. Odkrycie to spowodowało w mieście panikę. Dom, w którym mieszkała starszka mieszkanka, został oddzielnie spalony, trędowatą zaś, osadzone do szpitala, gdzie została izolowana, przyszedłszy środków ostrożności.

BRAZYLIA KUPUJE AEROPLANY

Rio de Janeiro, Havas. — Rząd federalny podpisał kontrakt na dostawę 37 aeroplanów, w tej liczbie 14 wojennych. Kontraktem tym, Brazylia, urzeczywistnia program uzupełnienia potrzeb lotnictwa.

HISZPANIA WPROWADZA CŁO NA KURUYDZE

Madryt, Havas. — Gazeta urzędowa ogłasza rozporządzenie, według którego, na wówo kuruydyz nalożone zostało cło, w wysokości 8 i pół procenta w złoście za kubieżny metr, bez na to z którego kraju jest importowana.

KONFERENCJA NAFCIARZY MA CHARAKTER TAJNY

Paryz, Havas. — Gazeta urzędowa ogłasza naradę konferencja międzynarodowa nafciarzy, w której biorą udział delegaci przybyli z całego prawie świata. Delegaci oświadczyli dziennikarzom, że charakter sesji będzie tajnym, żadnych komunikaty nie będą podawać.

ODMOWA HAITI

Odniesienia traktatu z U. S. A. Waszyngton, 20,9 — Urzędni

ministerstwa Stanu, są zaskoczeni wiadomością, że Haiti nie chce odnowić traktatu ze Stanami Zjednoczonymi Półn. Ameryki.

W razie, gdyby Haiti upierał się traktatu nie odnowił, lub nie zastąpił takowego innym, któryby zadowolili U. S. A. stosunki Haiti i St. Zjednoczonych istniałyby nadal według traktata z r. 1915 i nieokreślonego bliżej protokołu z r. 1919-go.

STARCIA ROBOTNIKÓW Z POLICJĄ

Blitkohead, Havas. — Podczas manifestacji ulicznej, przyszło do starcia bezrobotnych z policją, która tłacza manifestantów rozpędzić, nie mogąc zaś dać sobie rady, musiała wezwać pomoc policji z Liverpoola. Rezultatem tej awantury było wiele rannych.

FRANCUZ BIJE REKORD SZYKOSCI

Angers, Havas. — Donoszą z Francji, że lotnik Lemoine pobili rekord szybkości awionem swoim Potez, zapoznanym w motor „Gnome de Rhone” o sile 777 HP. Awion, przy oblatowaniu w 1 (tyśiąc) kg. czynił na godzinę 294 km, podczas gdy dotychczasowy rekord amerykańkiana Sheenah'a wynosił 270 km. 800 metrów.

STRATY NIEMIECKIEGO PRZEMYSŁU W REWOLUCYI JACH POL. AMERYKI

Berlin, Havas. — Dziennik „Koelnische Zeitung” komentuje stan agtacji, przez jaką przechodzą obecnie kraje południowej Ameryki, oświadcza, że interesuje się bardzo poprawieniem sytuacji polityczno - ekonomicznej tego kontynentu, poszczególnie zaś co się tyczy swego przemysłu, który od 1926 — 1932 r. zmniejszając się o połowę, i doszedł do stanu w jakim się znajdował w roku 1913.

KOMPROMITUJĄCE DOKUMENTY

Paryz, Havas. — Rząd francuski jest w posiadaniu dokumentów, które wykazują jasno, że Niemcy zbroją się pokryjona do wojny. W Anglii, wiadomość ta wywołala wielką sensację, i jest możliwem, że będzie powołana komisja krajów neutralnych, która będzie miała za zadanie stwierdzić doniosłość wyżej wspomnianych dokumentów.

KUCHNIA DLA BEZROBOTNYCH CZEKA NA WĄSZ DĄTEK!

Ważne dla osadników polany

Dr. MILOSLAVICH

Specjalista w Leczeniu Drog Mózgowych
TRYPER — SYFILIS — CHOROBY SKÓRNE
KLINIKA OGÓLNA - PEUCA - REUMATYZM - ZŁĄDEK

Obsługa osobata, bez celcherów
Wyleczenie gwarantowane

Elektryczność lekarska — Promienie ultravioletowe
Leczenie abnowe.

Mówi się językami słowiańskimi i po niemiecku.

Nowy adres:
TALCAHUANO 1025
między Charcas i Santa Fe
(przedtem Lavalle 310)

Od godz. 9 do 10 rano i od 3 do 7 popoł.

PRZEGLĄD POLITYCZNY AMERYKI POŁUDNIOWEJ I DOKTRYNA MONROE'GO

Od dłuższego czasu coraz gorzej widzieliśmy w sytuacji politycznej tej części świata, i to w dodatku z precyznością do panującej sytuacji ekonomicznej w zjawisku.

Zaczęło się od lekkiej awantury o Chaco, która obecnie zmieniła się na „niewypowiedzianą” wojnę między Paragwajem i Boliwią. W Brazylii już od 2 miesięcy trwa zacietnacza rewolucja, gdzie mimo oficjalnych komunikatów, wojska rządowe nie mogą łatwo wejść do czynienia z zbrojnymi demonstracjami na rzecz rewolucjonistów.

To samo dzieje się w Chile. Od czasu rewolucji, która stręczała w 1930 „wachmistrza” Ibáñez, mamy ustawicznie rewolucje i kontr-rewolucje, które doprowadzają naród i kraj do skrajnej nędzy i upadku.

Poniżej ostatnie 3 rewolucje i kontr-rewolucje były przeprowadzone przez wojskowych, w konsekwencji których udział w rządach prowizorycznych przyjmują prawie że wyłącznie wojsko

Małże już koncepcje wyjątkowa na całe Peru od roku 1916, nie chce, lub nie może otrzymać też od Kolumbii, będącej pod wpływem wroga Stanów — Kom. Dutch Schell. — Przecież za te koncepcje poszukiwania za naftą w Peru, Stan-

Muzyka źle wpływa na trawienie

JEDYNE HARMONIJNE I ŁAGodne DZWIĘKI NIE SZKADZĄJĄ.

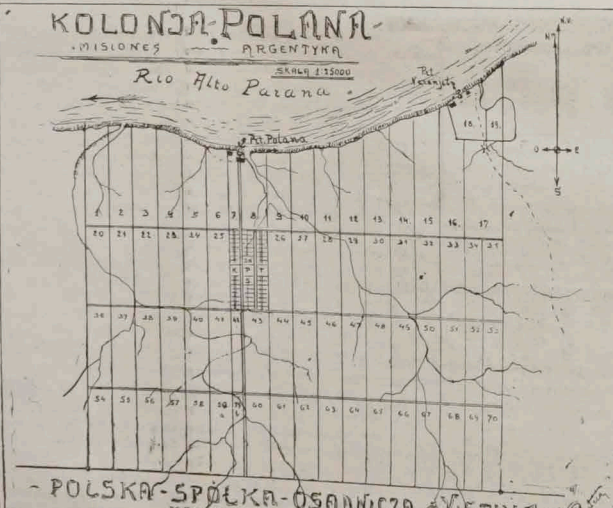
Muzyka posiada znacznie więcej wpływ na nasze zdrowie, niż się zwykło sądzić, która może być to na pierwszy rzut oka zdania było mogło. Już Szekspir podkreślił w muzyce jego swoich utworów, że muzyka posiada wpływ na stan psychiczny człowieka, w szczególności zaś da się to zaobserwować w stosunku do umysłowo chorych.

Ale nie tylko na stronę psychiczną życie człowieka — jak stwierdzono drogą leczenia obserwacji — ma wpływ muzyka. Ma to również miejsce, gdy chodzi o złanie mięsne, to jednak stłamanie traktatu zatwierdzone przez Kongres — może być republikanizm.

Oto sławny „Standard Oil Company” o której interesy właściciel wależy Boliwia, wykryła w okolicach Leticji bogate pokłady naftowe. Małże już koncepcje wyjątkowa na całe Peru od roku 1916, nie chce, lub nie może otrzymać też od Kolumbii, będącej pod wpływem wroga Stanów — Kom. Dutch Schell. — Przecież za te koncepcje poszukiwania za naftą w Peru, Stan-

Biuro Tłómaczeń i Porad Prawnych

Zygmunt Białobrzski
TŁÓMACZ PRZEŚIĘGLY, DYPLOM UNIWERSYTETU W BUENOS AIRES
Tłómaczy wszelkie dokumenty, sporządza pełnomocnictwa, akty rejentalne, podania, daje słuch niżejającym języka hiszpańskiego i udziela porad prawnych.
CHILE 427 Telefon 33 Av. 6388 CHILE 427 BUENOS AIRES



WAŻNE DLA OSADNIKÓW POLANY
Osadnicy w Polanie spłacają ziemię wyrobem drzewa opalonego na swych gospodarstwach i jeszcze pozostaje im przy wyrobie na wyżywienie i zakup inwentarza i węgle na koszt związane z założeniem gospodarstwa.
Taka to pomyślna wiadomość nadchodzi z Polany. Polska Spółka osadnicza „Vistula”, kolonizująca Polanę i dbająca o dobrobyt osadników zapewniła sobie kontraktami żyt drzewa opalonego w Posadas dla kolei, elektryczni i innych wielkich przedsiębiorstw — w ilości zgola nieograniczonej.
Ceny na drzewo są korzystne i osadnik za pewnością dobry zarobek.
Dostawa odbywa się w porcie Polana lub Naranjito.
W Polanie zakupili już ziemię następujący osadnicy: Józef Wołaj, Stanisław Samiec i Jan Mroczek z Misiones, Stanisław Krak z Bahía Blanca, Jan Rudnicki, Henryk Kidnicki, Bronisław Kłisowski, Piotr Walulik, Paweł Czubi i Piotr Prończak przybyli z Buenos Aires; Jan Rukasz, P. Ignatowicz T. Lukaszewicz z prowincji Buenos Aires; Kazimierz Utanowicz, Antoni Kot, Zygmunt Jejer i Aleksander Chodźki z prowincji Córdoba; Stefan Zaleski z prowincji Santa Fe; Michał Demian z Wołynia Zygmunt Grun-

SKOŁA Z JEDNYM TYM UCZNIEM.

Na wodach dalekiej Norwegii na wyspce Groed, wśród dwóch północnych znajduje się ta, do której niezdają się kożece — syn rybaków. Odwiedzić można wyspki składowe dwóch rodzin rybaków. Oni uważa ma ten przywilej za najwyższe pierwszorzędne. Nauczyciel zaś nie ma wielkiej kłopoty z klasą, którą prowadzi jeden chłopiec. Jest to bowiem jedyna pod tym względem szkoła na świecie.

Niewarto, by Pan tracił swą i pieniądze robiąc codziennie kupania w celu wyleczenia.

Przebieg choroby jest tak głęboko w pedzerni i stocice, czyniące koniecznym maszynki elektrycznej w celu krycia ich i zmniejszenia swym. Nie potrzebuje Pan się codziennie w domu kąpać, wystarczy raz lub dwa tygodni.

Zwróć się Pan do lekarzy specjalistów KLINIKI JAKUBA VALLE 715, którzy zbadają bezpłatnie nowoczesnymi metodami elektrycznymi i wskazywać lepszy sposób wyleczenia choroby.
Porady od godz. 9 do 11 i do 9 w święta od 9 do 11.
Leczymy również choroby syfiliś i skórne. Jeżeli Pan przebywa osobicie do napisz Pan do nas zabiegając o ceki na odpowiedzi.
Mówi się po polsku i po niemiecku.

NA ZIEMIACH POLSKI

Ilu jest Polaków na świecie?

Rozbiór Polski przez wrogich i zaborych sąsiadów odebrał Narodowi Polskiemu własny państwo wraz z pracą — największe dobro społeczeństwa polskiego. W czasie istnienia dawniej Rzeczypospolitej prawie wszyscy Polacy mieszkali w granicach Polski. Walka o niepodległość i zbrojne powstania narodu stały się powodem pierwszej emigracji politycznej z ziem polskich, będących pod obcym panowaniem. Polacy wstępują do szeregów armii obcych, dając wspaniałe dowody waleczności polskiej; Dąbrowski we Włoszech, Kościuszko i Pułaski w Stanach Zjednoczonych i wielu bezimiennych bohaterów — oto ci, którzy stają się sławą imi Polakami na obcej ziemi, wskazując szlaki przyszłej emigracji polskiej.

Z emigracji politycznej ruszają pionierzy zamorskiej emigracji zarobkowej. W drugiej połowie wieku XIX emigracja zarobkowa z ziem polskich wzrasta coraz bardziej, a powodem tego są w pierwszym rzędzie różne warunki gospodarcze na ziemiach polskich, gdzie zabory prowadzili również walkę gospodarczą przeciwko tubylczemu elementowi polskiemu. Najpierw kieruje się emigracja polska do St. Zjednoczonych Am. Półn.; osiagając w ostatnich latach przedwojennych przeszło 150 tysięcy osób rocznie. Następnie wybucha w latach 1890 do 1896 słynna „gorączka brazylijska”, która wyprawdza z ziem polskich około 100.000 osób, z których

duża część przenosi się potem do St. Zjednoczonych Am. Półn., Meksyku i Argentyny. Nie należy również zapominać o przesiedlaniu się Polaków z polskich prowincji Prus do prowincji zachodniej (zwłaszcza do Westfalii) oraz o zapożyczaniu emigracji do Francji, Bośni (obecnej Jugosławii) i do wschodnich okręgów Rosji. W ten sposób, według obliczeń znawców przedwojennej emigracji polskiej, około 5-6 milionów Polaków opuściło do wojny światowej ziemie polskie. W pierwszym dziesięcioleciu Polski odrodzonej, wskutek bardzo znacznego przyrostu naturalnego ludności, bilans emigracji już zanika się cyfrą około 2 milionów emigrantów.

Jeśli mówimy o liczbie i rozmieszczeniu Polaków na całym świecie w obecnej chwili, to z konieczności musimy rozpocząć od głównego trzonu narodu polskiego, zamieszkującego w granicach niepodległej Polski. W myśl ostatniego powszechnego spisu ludności, drugiego z kolei, który odbył się w Polsce w grudniu 1931 r. — mieszka w kraju, na ogólną liczbę 32.132.936 mieszkańców, 22.208.076 Polaków, co stanowi 70% ludności całego Państwa.

Polaków, mieszkających poza granicami Polski, należy podzielić na dwie oddzielne grupy: do pierwszej grupy należą mniejszości polskie w państwach sąsiadujących z Polską, a więc: w Czechosłowacji, Litwie, Lotwie, Niemczech, Rosji i Rumunii, na zie-

miach, które przez dłuższy czas — kręci stanowią w przeszłości części Polski lub pozostawały pod jej zwierzchnictwem i które w całości lub częściowo należą do ziem etnograficznie polskich, albo też na ziemiach, które graniczyły z krainami dawniej Rzeczypospolitej. Do drugiej grupy należą emigracja polska na ziemiach obcych, dałaj od granic Polski położonych, lub w krajach zamorskich.

Odrębną grupą stanowią Polacy — gdańszanie w liczbie około 35.000 osób. Nie można zaliczyć ich do żadnej z poprzednich grup, ponieważ, jak wiadomo, Wolne Miasto Gdańsk pozostaje w prawie — międzynarodowej zależności od Polski.

Omówimy kolejno najpierw grup państw, w których Polacy stanowią t. zw. mniejszości narodowe, a następnie kraje emigracyjne.

W Czechosłowacji mieszka około 150.000 Polaków, obywatele czechosłowaccy oraz około 70 tys. Polaków, obywateli polskich. Wprawdzie urzędowe statystyki podają znacznie mniejszą liczbę Polaków, można jednak stwierdzić, że mieszka tam przeszło 220 tys. osób, przynajmniej się do narodowości polskiej. Wśród Polaków, zamieszkałych w tym państwie, przeważają robotnicy przemysłowi i rolnicy.

W Litwie, która stanowiła dzielnicę przedzobojennej Polski, mieszka ponad 200.000 Polaków, którzy stanowią 10% ludności tego państwa. Polacy są tu elementem prawie wyłącznie wieśniaczym.

W Lotwie mieszka około 70.000 Polaków, przyczem głównymi śródowiskami są: prowincja Letgale — b. Inflanty Polskie (element rolniczy) i miasto Ryga (robotniczy).

W Niemczech liczba Polaków — obywateli Rzeczypospolitej — wynosi zapewne około 1.400.000, aczkolwiek Niemcy starają się liczbę tę znacznie obniżyć, tworząc sztuczne odrębne „narodowości”, jak „Masurzy”, „Kasubini” i t. p. Do wymienionej liczby Polaków należy jeszcze dodać liczbę robotników polskich, przybywających na sezonowe roboty rolne do Niemiec i pozostających tutaj bez zmiany obywatelstwa polskiego.

kiego, Liczba ich waha się — zależnie od pory roku — od 100 do 300 tysięcy. W ten sposób otrzymujemy, jako liczbę Polaków, stale w Niemczech przebywających, co najmniej 1.500.000. Na tę liczbę składają się przeważnie rolnicy i robotnicy fabryczni.

Urzędowe statystyki Rosji Socjalistycznej wykazują ponad 650.000 Polaków, zamieszkałych w Związku Republik Socjalistycznych, jednak należy przyjąć, że wielu Polaków w obawie przed terorem i zemstą podobało narodowości inną, tak, że liczbę Polaków w Rosji socjalistycznej (wraz z Ukrainą i Białą Rosją) można śmiało przyjąć na 800 tysięcy osób. Jest to element włościański i drobniemiszczański.

W Rumunii mieszka około 100 tysięcy wieśniaków, robotników i rzemieślników polskich, prawie wyłącznie obywatele rumuńskich, przyczem blisko 60.000 zamieszkuje Bukowinę, dawną prowincję austriacką.

Tak więc grupa mniejszości polskich obejmuje przeszło 2 mil. 925 tysięcy ludności polskiej na obczyźnie.

Najliczejszym śródowiskiem w grupie krajów emigracyjnych są Stany Zjednoczone Am. Półn. Przy określaniu liczby Polaków na tym terenie nasuwają się poważne trudności. Statystyki amerykańskie nie wykazują przyrzeczności narodowej, a jedynie pochodzenie, przyczem również statystyki te są niedokładne. Liczba Polaków wraz z ich rodzinami wynosi ponad 4 miliony. Jest to element robotniczy i farmerski, który wytworzył z czasem własną, liczącą inteligencję.

Drugie co do liczebności śródowisko emigracji polskiej — to Francja, gdzie przebywa obecnie, po rozpoczęciu emigracji z powodu panującego tam bezrobocia, około 700.000 Polaków. Są to przeważnie robotnicy fabryczni, którzy w dużej mierze przyczynili się do odbudowy zniszczonych wojną północnych prowincji kraju. Jest tutaj również znaczna liczba robotników rolnych.

W Brazylii mieszka przeszło 200.000 Polaków. Są to robotnicy farmerzy-kolonisci i rolnicy plantacyjni. Z tego samego elementu składa się również Polacy w Kanadzie i Argentynie w lic-

CLINICA MEDICA

SARMENTO

obsługiwana przez specjalistów

Choroby weneryczne (606-914)

Słabość i niemość płciowa. Leczenie szybkie, nieboleśnie, bez potrzeby opuszczenia zajęcia.

CHOROBY SKÓRNE — Egzem i wyzwyty. Nowoczesna metoda leczenia.

Reumatyzm, Astma, Palpitacje Serca

CHOROBY ŻOŁĄDKOWE — Kwasy i wrzody. Leczenie dokładne.

CARDIO, NOS I USZY — Szrum w uszach, głuchość, marta, polipy.

CHOROBY KOBIECIE — Macica, jajniki, zaburzenia w porożeniu. — Obsługa lekarska w specjalnych gabinetach.

PROMIENIE ULTRAWIOLETOWE — Elektryczność lecznicza.

PORADY 3 Pezy

TANIE ABONAMENTY
Godziny przyjęć od 10 do 12 i od 14 do 22.
W niedziele i dni świąteczne od 10 do 12.

UIPACHA 347.

bie przeszło 120.000 osób w każdym z tych krajów.

W Belgii mieszka około 50.000 górników i rolników Polaków, zaś na Węgrzech 30.000 Polaków, z których połowa jest obywatelami węgierskimi. W trzech dalszych państwach europejskich: w Austrii, Danji i Jugosławii liczba Polaków, przeważnie dość dawno w tych krajach zamieszkałych, wynosi w przybliżeniu po 15.000 osób, przyczem w Danji i Jugosławii są to przeważnie rolnicy, podczas gdy w Austrii — rzemieślnicy i robotnicy. W Holandji się przeszło 6.000 Polaków, zatrudnionych w rolnictwie. W Chinach znajduje się około 7.000 Polaków, trudniących się handlem i rzemiosłem. W Anglii, Estonii i Szwajcarii mieszka po 2.500 Polaków, w dalekiej Australii i na Kubie — po 2.000, w Włoszech i w Turcji — po 1.000, w Finlandji, Luxemburgu i Meksyku — ponad 300, zaś w Szwecji, Bułgarii, Indjach Holenderskich, Grecji, Hiszpanji, Peru, Boliwii, Japonii, Norwegii, Persji i Portugalji, wreszcie w

kolonjach afrykańskich, Francji i Anglii — po 100 do 500 osób narodowości polskiej, czyli przeszło 2.000.

W ten sposób możemy obliczyć, że emigracja polska, zamieszkała w 15 śródowiskach zamorskich oraz w 20 śródowiskach europejskich, liczy przeszło 5.294.000 osób.

Dodając do tej liczby jeszcze 2.925.000 Polaków w państwach sąsiadujących z Polską, otrzymujemy, jako łączną liczbę Polaków poza granicami Polski — 8 milionów 219 tysięcy osób, mieszkających w 41 krajach. Jest to więc prawie, że czwarta część całego narodu polskiego, liczonego na całym świecie 30.427.076 głów.

Caas już wielki, aby ta wielka masa poszła za hasłem, ramięm przez Radę Organizacyjną Polaków Zagranicę i tworzyła na II-m Zjeździe Polaków z Zagranicy, mającym się odbyć w 1934 roku, Światowy Związek Polaków.

NAJZYBYSZY SPOŚOB LECZENIA

Trypra

w INSTYTUTO MEDICO INTERNACIONAL

Leczenie nielobesne i bez plukania

Choroby weneryczne

Choroby krwi i kobiece

Godz. przyjęć: od 10 — 12 i od 15 — 21

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

UPTON SINCLAIR.

Grzęzawisko

Przekład Andrzeja Niemojewskiego

Dalszy ciąg.

bie i za innych. Przytupuje, kiwa głową na wszystkie strony, graje tańce i tańczę gra. Ma twarz wykrykowaną, bezdenne komiczną, a kiedy zamierza wykonać try, albo pasaż, mruży oczy, wydmyna wargi, nawet wyłoży jego kolaniera, zawiąją się wtedy w rurki. A od czasu do czasu obraca się w stronę współmuzuksów, daje im znaki, kiwa, patrzy błagalnie — wszystko i mieniem Muzy.

Kiwa, patrzy błagalnie, ale nadaremno. Bo ta holota niwertwa poprosta takiego Tamusiusa. Drugi skrzypek jest Słowakini; wysoki, chudy mężczyzna, ma okulary w czarnych obwódkach i cierpliwie spójrzem odwołanoj starej szkapcy. Takiej szkapcy, co to już bata nie słucha i ledwie

Nr. 3

puje w niego owe siedem djabłów. Potrzęsa głową, kiwa na towarzyszy, unoszą ich z mięsca skiniemien smochy — i oto, jak widmo dźwięka się długa postać drugiego skrzypka, za nim też z basetką rusza trzecia z trójprzymierza. Kroczą w takt do biesiadników. Walentynowiczka, basista, potyka się ze swoja basetką, mijając gości; już się u stolu, już Tamusiusz stanął na krześle. Teraz jest w swej glori na wyjątkowej sytuacji. Ci i oni jeszcze żywie sytuacja; myliłby się jedzą, lub gadają; myliłby się jednak miemiakom, że bodaj jej — jednak nie tak, co nie słucha. Nigdy nie widział Tamusiusz nie w tym wprawdzie Tamusiusz tonu, skrzybęć będzie tego czystego tonu, skrzybęć po ludzku, żalony i to od szwartego po południu do czwartego rano — przymtem wszystko za trzecią część ogólnego dochodu wysokośoć jednego dolara za godzinę.

Uroczyście nie trwała pięciu minut, a już natychmiow Tamusiusz wpadł w ekstazę. Jeszcze kilka minut i już nabrękał miazgą, nadzra się podnoszą, wstrzymując oddech — oto wstę-

albo namiętna i rewolucyjna; ta muzyka jest ich muzyką, muzyką ich ojczyzny. Wyoigao do nich ramiona, a oni biegają w jej uścis.

I oto zmika Chicago ze swojemi jatkami. Widzą zielone łąki, świecące w słońcu rzeki, rozkołysane puszcze lasne, śniegiem okryte pagórki. Staje przed ich oczyma kraj ojczysty i minione czama kraj ojczysty. Ocyka się na dnie dzieciznista. Ocyka się na snu długiego stara miłość, stara miłość i stare płacze płaczą. To do nich i stare płacze płaczą. Ten i ów przychyliła się w tył i przychyliła oczy, inny nagie wala piękną w stół, a jeszcze inni idą niosą sward wstaje i poczyna wyć. To pioski ich, pół dalekich! Ocy Tamusiusza poczyna się żargę, rękę jak rodmuchiwane wazę, rękę ze smykkiem wznosi nad struny, tupnął na współgrajków — i poślaz jak sto tysięcy djabłów! Biedniemu zrywają się intonacją, chodzą, meczurzy i kobieci, jak gdyby oszaleli, wznoszą szklaneciki, trzęsają się, piją. Ledwie to przepiewali, już ktoś zawodzi

stary pioski na cześć pięknej pany młodej spiewanej, pioski, malując wszystkie ukroki miłości. Śród ogólnego poruszenia, którą ta pioska budzi, Tamusiusz na skrzypkach grający przewija się wśród gości w kierunku panny młodej. Ciasno, smykkiem gości potrąca, ale to nie; jeszcze nawet swoich współgrajków za sobą pościga. To też śród tłoku baseta dostaje astmy. Ale nreszcie dotarli, stanęli w rząd, u miejsc honorowego, i oto Tamusiusz przed panną młodą dusz swoje w słodkie rotacja tony.

Maluchna Onka odwraca zbyt wielkie wuzarszenie, aby mogła coś kolewkie przelknąć. Chyba coś czasem potknie, co jej podsunie nie kuzyna Marja, a lokciem niebogi potraji, głową skinie i słowem zacięła. Ale Onka przeważnie siedzi nieruchomo i tylko patrzy przed siebie wyklonkionem oczyma. Siobka Eliabeta jest niepokojna jak trzmiel, a inne niewiasty lętają dokoła bez tehu.

Onka nie wie widzi i nie nie słyszy. Dupiero dziewczki muzyki

akumulują nieco jej uwagę i skierowały ku grakom sagubione gdzieś spojrzenie. Obruczę chwyta się za serce. Liry napływają jej do oczu, wstydzi się, nie chce, jak ubi strumieniem trzymają jej i jagody. Odwraca nieco twarz i rumieni się, bo widzi, że Jurgis ją śledzi. Ale gdy Tomusiusz Kuszelka nad nią stanął a wznosił do góry swą paleczkę czarodziejską, poczerwieniała i a szła się, że się od stołu zerwała i ucieknie.

Z tego kłopotliwego położenia wywabia ją Marja Wiercińska, która w tej chwili także Muza nawiedza. Zna ona jedną pioskę, którą spiewać lubi; jest to poleganie z ukochanym. Domaga się, aby muzykanci ją zagrali. Ale ci pioski tej nie mają. Więc chce ich nauczyć. Wstaje, Wiercińska jest niedużego wzrostu, Pracuje za dość akaratli tony. Pracuje w fabryce puszek mienych. Przez cały dzień na doczyniana a blaszankami, waząciami po czternaście funtów.

(C. D. N.)

Zle się dzieje w Imperjum wschodzącego słońca

NĘŻDA, KRZYŻYS I GŁÓD G NĘBIĄ JAPONJĘ

Głód jest zjawiskiem epidemicznym w krajach nierozorganizowanych, gdzie toczy się wojna domowa, np. w Chinach. Mniej wiadomo jest natomiast w Europie fakt, że Japonia znajduje się od pewnego czasu w szalejącej chorobie głodu i nędzy takiej, iż skutkiem jej jest degeneracja masowa ludności w całym kraju. W związku z tem na wsi japońskiej grasuje niedźwiedza chyba chińska, szerry się denaturalizacja, choroby, handytyzm, sprzedają publiczną dziewcząt do domów rozpusty.

Główną, zasadniczą przyczyną nędzy na wsi jest neurodziejstwo, podstawowego pożywienia dla pożytecznych. Zbiory ryżu w roku 1931 spadły niżej przeciętnej, okazały się gorsze, niż kiedykolwiek. Od 200 lat nie było jeszcze w Japonii tak złych zbiorów ryżu. Kryzys rolny spotęgował jeszcze do maximum skutki kryzysu w przemysie japońskim, zwłaszcza w tekstylnym, naskutek spadku ceny jedwabiu.

Jak mówią sprawozdania oficjalne, na 150000 ha. obszarnej ryżem — neurodziej zupełnie dotknął 65.884 hektarów, 177.912 hektarów dało zbiory w 30% a pozostałe 350.766 hektarów — tylko 30% zbiorów normalnych. Chłopi żywią się korzonkami, trawą, dzikimi jagodami, kora drzewna. Komisja rządowa, wysłana do okręgu Amosi stwierdziła, że 90% chorych w szpitalach należy zaliczyć do kategorii niedożywionych.

Kradzieże po wsiach rozpowszechniły się, jak nigdy. Nędza pcha ludzi do kradzieży, były znalezione co z żywności. Pieniądzy — ani śladu. Cały handel odby-

wa się w sposób wymienny. W okręgu Miigata, słynnym ze swych plantacji ryżu i pięknych dziewcząt, skutki kryzysu dały się odczuć dotkliwie. Chłopi wyprzedali wszystko co mieli, aby zdobyć trochę żywności. Teraz nie mając już nic na sprzedaż handlują dziewczętami. Cena za dziewczynkę jedenastoletnią wynosi 100 jenów, za eksternatoletnią — 400 jenów. Setki rodzin wyprzedawało w ten sposób swe córki handlarzom żywym towarem. W okręgach północnych, Akiita i Jamagata, niema po wsiach często ani jednej młodej dziewczyny w wieku od lat 15 do 25.

Zanim chłopci uciekli się do ostatecznego środka — sprzedają dziewcząt, uprawiali na wielką

skale po wsiach godpalenia. Popielono domy, stodoły, aby otrzymać promię askuracyjną. Ale zbyt wielka ilość pożarów i zgliszni zwróciła uwagę towarzyszów askuracyjnych, które zaprzęły wypłacić premji. Głód i nędza pchały ludzi do popełniania przestępstw, chcą oni dostać się do więzienia, gdzie mają przy naj- mniejszej zapewnieniu strawę codzienną. Ale wobec przepelnienia więzień sądy rodzinia raz za raz do drobne przestępstwa i ta droga została już odcięta. Przemyślenie japońska jest obdujona po szej w bankach i u lichwiarzy. Nawet dobry urodzaj nie mógłby narazie przyczynić się do polepszenia sytuacji.

L. N.

Szpieg czy fantastka ?

Władze francuskie w Lyonie prowadzą nieustraszenie śledztwo w celu wyjaśnienia tajemniczych afery szpiegowskiej, w związku z którą aresztowano w lipcu br. w Annemasse młodą Niemkę, Minc Kahn, a w Genewie współnika jej, Włocha Primato Renato.

Dotychczasowe wyniki śledztwa uwidoczniają różne szczegóły z życia tej kobiety, należącej do typu t. zw. wampirzyce. Zielone, dzieńmi jakieś mętne oary Minc Kahn oddziaływały wprost fascynująco na mężczyzn. Być może Niemca, komisarza w Hamburgu, prowadziła Minc Kahn bujne życie. Wiadomym było, iż jest ona kochanką pewnego przemysłowca we Frankfurcie, równocześnie

zaś, przebywającego na gruncie francuskim, zabawia się wesolo z pewnym francuskim oficerem, a przedewszystkiem z Włocha Primato Renato, którego aresztowano tak że za współdziałanie z nią w szpiegostwie.

Polcja francuska, aresztując tych dwoje endożeniomców, skonfiskowała im obfitą korespondencję. Niektóre z tych dokumentów są pisane piórem szryfrowanym, oznaczone numerami przyrównkami i zawierają wiele słów mocno podkreślonych.

Mina Kahn jest obecnie przesłuchiwaną przez sędziego śledczego w Lyonie, a jej przemarsze z więzienia do gmachu sądu i z powrotem, będą duże zaciekwiniwe w mieście. Gdy sędzia śledczy zadal oskarżenie pytanie w sprawie słów podkreślanych czerwonym ołówkiem w listach przez nią otrzymanych i starannie numerowanych, Minc Kahn wybuchnęła śmiechem, mówiąc:

— Ależ w Niemczech jest to przyjętym zwyczajem, iż podkreślone są słowa, do których przykładają się szczególną wagę. Te popodkreślane czerwonym ołówkiem słowo ma stnowią bynajmniej jakiegoś kłucza szryfrowego...

Narazie wyniki śledztwa trzymane są w tajemnicy. Wiadomo tylko, iż Minc Kahn, władając doskonale językiem francuskim, okazała się kobietą wykształconą, pełną dowcipu, z którym opowiada zabawnie różne swoje przygody miłosne i flirty. W Hamburgu była ona w bliskim kontakcie z kolanami interakciami o tendencjach pacyfistycznych. Sama też napisała kilka tomów, poświęconych różnym tematom; jest autorką kilku powieści i szkiców psychologicznych.

Przebywając w więzieniu, Minc Kahn pali bez przerwy papierosy i spisuje swe wspomnienia. „Będą one miały — powiada — uwiąziona — olbrzymie powodzenie z chwilą, gdy edzyskam wolność”. Beszty czasu poświęca Minc Kahn lekturze dzienników niemieckich, które są jej dostarczane do więzienia. Wgłębie korzysta ona nrazie z różnych „prywatów” i in. nie jest skazana na strawę więzienną, lecz otrzymuje pozyczenie z sąsiedniej restauracji. „Lubię Francuzów — twierdzi Minc Kahn — ponieważ to ludzie pełni galanterji”.

Władze francuskie energicznie prowadzą śledztwo w celu wykolenia rozmaitych zagadkowych

Całkowite zaćmienie słońca

Zaćmienie słońca, mające nastąpić dnia 31 sierpnia b. r. budzi bardzo duże zainteresowanie wśród astronomów i fizyków, albowiem pas całkowitego zaćmienia przebiega na dużym obszarze przez gęsto zaludnione okolice wschodniej Kanady i St. Zjednoczonych. Ta okoliczność pozwoliła urządzić stosunkowo łatwo i dużo punktów obserwacyjnych, a ponieważ w Ameryce bardzo jest rozwinięta astronomia „amatorska”, która już nie jedno ziarno dorzuciła do miary nauki, przeto można istotnie oczekiwać, że zaćmienie to dostarczy dużo materiału obserwacyjnego.

Najważniejszym pytaniem pozostaje tu jeszcze ciągle sprawa zakrywania się promieni świetlnych, bigmowych od gwiazd, ale przebiegających w pobliżu słońca. Zakrywanie to przepowiedział Einstein; jest ono wynikiem jego teorii względności, która prowadzi do wniosku, że światło posiada ciężar, zupełnie tak samo, jak zwykła masa i że musi ono przeto ulegać przyciąganiu ze strony cłońca, jeśli przebiega w jego pobliżu. Liczne pomiary dotychczasowe (a mowilwie są one tylko podczas całkowitego zaćmienia słońca) nie dały jeszcze wyniku zupełnie niewątpliwego — odpowiedź brzmi raczej „tak”, niż nie „nie”; jednakże chodzi tu niestety o efekty tak słabe i o pomiary tak trudne i subtelne, iż nie można jeszcze

faktów z życia tej kobiety, o której nie wiadomo narazie czy jest albo zręcznym szpiegiem, czy też tylko śmiałą, żądną przygód fantastką...

twierdzić z całkowitą pewnością, że otrzymane wyniki nie podlegają na błędzie pomiarów.

Zaćmienie słońca interesuje także w wysokim stopniu i radiotelegrafiki, ponieważ łatwość rozchodzenia się fal radiowych zależy w wysokim stopniu od oświetlenia słońca. Obserwacje zaćmienia słońca pozwolą więc na wprowadzenie pewnych wniosków, co do tworzenia się t. zw. warstwy He-

aviside'a, która zmieniała radiowe jak zwierciadło, odbijając fale (na wysokości kilkunastu kilometrów) ku Ziemi. Położenie tej warstwy w atmosferze zależy też w wysokim stopniu od oświetlenia słońca.

W Europie zaćmienie słońca będzie tylko w zachodniej części Irlandji, oczywiście, jako ośmienie częściowe.

NAJDŁUŻSZY TUNEL NA ŚWIECIE

We wrześniu r. b. otwarta zostanie dla ruchu linja kolejowa Florencia - Bolonia. Linja ta liczy 83 km długości, a w pewnym miejscu przecina ona Apenniny i przechodzi przez tunel, który ciągnie się na przestrzeni 18,5 km. Jest to zatem najdłuższy tunel na świecie.

Na hory powyżej znajduje się poza tym 30 tuneli mniejszych, 35 mostów i wiaduktów. Przy budowie wielkiego tunelu pracowało 3003 ludzi, zużyto 981 ton dynamitu, zatrudniono obsług parowozów o sile 600 HP.

OLBRZYMI KANAŁ

Między Stanami Zjednoczonymi a Kanadą zawarta została umowa, co do wybudowania olbrzymiego kanału, mającego połączyć Chicago i Montreal z Oceanem Atlantyckim. Budowa ma trwać 8 lat, a ma kosztować 600 milionów dolarów.

WYNALAZEK PROF. LUGONA

Dyrektor Zakładu Państwowego Meteorologicznego w Warszawie, zajmującego się badaniem warunków stanu powietrza i po-

gody, prof. Lugon, dokonał nowego wynalazku, mającego wielkie znaczenie na wypadek pożaru, który, działając na odległość, sygnalizuje zbliżenie samolotów i umożliwia to przygotowanie zawczasu poru przed ich napaścią.

OFIARA SPIRYTYZMU

Niedawno zmarł w Łodzi jakiś Wiktor Gruska, który dłuższego czasu brał częste kąpiele w seansach spirytyzmu, co go wpływało na jego wysoki stopień deprymacji. Miewał on częste halucynacje, zwykle przedmioty brał niekiedy za duchy. Raz przepadł przez sieć, natknął się na deski przyniesione przez goz z sąsiadów dla naprawy logi i myśląc, że to znowu jakiś duch, krzyknął z przerażenia i padł na ziemię, pomierając wskutek aneurysmu serca.

SANSON DRATMA

ESCRIBANO PUBLICO

(REJENT)

c. Gaona 2752

BIURO ADWOKACKIE

DRA. JÓZEFA WOLLNISKIEGO

We wszystkich sprawach sądowych zwracając się do biura prawniczego, jak to: Oywulnych, Handlowych, Kryminalnych, a także w nieszczesliwych wypadkach na miejscu pracy, dajemy porady.

Ulica LAVALLE 1328, Nr. pokoju kancelarji 15 i 16. Godziny przyjęć: od 13-jej do 19-jej popołudniu. Dla Czytelników „Głosu Polskiego” porady udziela się darmo codziennie od g. 18-jej do 19-jej U. T. 38. 7001

UWAGA

Pieczętki gumowe wszelkiego rodzaju



WYKONUJE Drukarnia „DOM POLSKI” ulica SAN JOSE 1451 U. T. 23, Buen Orden 7947 BUENOS AIRES

Compañía Internacional de Viajes

calla SAN MARTIN 56 (pół kwadry od Plaza Mayo) ZA PEZÓW 50



Może pan sprowadzić swą rodzinę Skrytkę wylatamy z Polski a resztę wycieczki Pan po 20 pesos Najstarsza i największym zaufaniem ciesząca się firma nasza udziela swym rodakom jak najlepiej ze zmiaki przy kupnie sztykart do Polski i Llamad z Polski

WIELKA KLINIKA LEKARSKA SPECJALISTÓW

TEN INSTYTUT ODDAJE DO DYSPOZYCJI PUBLICZNOŚCI DYPLOMY ZAGRANICZNE, KTÓRE STWIERDZAJĄ SPECJALNOŚĆ SWYCH LEKARZY, POWŚCIEKÓNE DLA KOLONJI POLSKIEJ

INSTYTUT TEN WYKONUJE BADANIA ZAPOMOCĄ PROMIENI X. BEZPŁATNIE I DAROWUJĄC POTRZEBNE LEKARSTWA, BY OSIĄGNĄĆ JAKNAJWIĘCEJ WYLECZEN Z NAJMNIEJSZYMI KOSZTAMI DLA CHOROGE

TRYPER

i jego komplikacje. Leczenie szybko bez bólu. Gwarancja kuracji

SYFILIS 606 914

Reakcja Wassermann. Leczenie za pomocą elektryczności, która skraca kurację.

REUMATYZM

OGÓLNE BÓLE. PROMIENIE X.

Gardło - nos - uszy.

Choroby Kobięc.

Diatermia. Promienie X.

Przyjęcia w specjalnych gabinetach.

Promienie ultrafioletowe.

Porada 3 pezy.

ABONAMENTY BARDZO EKONOMICZNE

JARMIENTO 1017

(ON/ULTE) de 10 a 12 y 14 a 21 HORAS

Str. 512
Moda Hi...
planad Z...
shytu w A...
ata się wy...
W kons...
dzie mus...
potrzebn...
w, pozna...
tory po z...
suslucie...
wmu.
W drodze...
Pelnay zwie...
nie spadek...
pisaney pr...
na biedn...
je objaśn...
dlać te p...
N
Dzieje się...
Congress...
jedn. Pr...
patrzac...
Piekny p...
karażeni...
gaje; aut...
wiecez, se...
głowiok...
banili, an...
oto. Po p...
Polajant j...
żonanie sp...
Niestety —...
może podni...
„CZ...
BYLA CIE...
Rosarlo...
niasta, Fel...
leju, że „...
okupu w w...
nie mist. p...
miejsce. W...
szez trzech...
trzymania...
Podczas...
li zjawieni...
nagle i nie...
ciężką ręką...
agentów, w...
saturchac...
napastnik...
szybkie str...
tów, skien...
tomobilowi...
poblizu.
Zanim p...
oprytomni...
z horyzont...
NIESLY
Trzech m...
nych w ur...